

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Varga Irma (1114 Budapest, Orlay u. 1. fszt. 6.) ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve(I.r. felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve(II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - B. Zs. E. ügyvezető által képviselt I.rendű alperes neve„kt.a.” (I. r. alperes címe) I. rendű, dr. Koppány Tibor (fél címe 2), valamint dr. Ákos Elek (fél címe 2) ügyvédek által képviselt II.r. alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű, a Dr. Varga Ügyvédi Iroda (fél címe 3, ügyintéző: dr. Varga Balázs ügyvéd) által képviselt III.rendű alperes neve(III. r. alperes címe) III. rendű, a személyesen eljáró IV.rendű alperes neve(IV.rendű alperes címe) IV. rendű, V.rendű alperes neve(V.r. alperes címe) V. rendű, VI.rendű alperes neve(VI. r. alperes címe) VI. rendű, VII.rendű alperes neve(VII. alperes címe) VII. rendű, VIII.rendű alperes neve(VIII. r. alperes címe) VIII. rendű, IX.rendű alperes neve(IX. r. alperes címe) IX. rendű, X.rendű alperes neve(X. r. alperes címe) X: rendű, XI.rendű alperes neve(XI. r. alperes címe) XI. rendű, XII.rendű alperes neve(XII. r. alperes címe) XII. rendű, XIII.rendű alperes neve(XIII.r. alperes címe) XIII. rendű, XIV.rendű alperes neve(XIV. r. alperes címe) XIV. rendű, XV.rendű alperes neve(XV. r. alperes címe) XV. rendű, XVI.rendű alperes neve(XVI. r. alperes címe) XVI. rendű, XVII. r. alperes neve (XVII. r. alperes címe) XVII. rendű, XVIII.rendű alperes neve(XVIII. r. alperes címe) XVIII. rendű, XIX.rendű alperes neve(XIX. r. alperes címe) XIX. rendű, XX.rendű alperes neve(XX. r. alperes címe) XX. rendű, XXI.rendű alperes neve(XXI. r. alperes címe) XXI. rendű, XXII.rendű alperes neve(XXII. r. alperes címe) XXII. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 5.P.22.005/2010/118. számon 2012. november 6-án hozott ítélete ellen a felperesek által 120., a III. rendű alperes által 121. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az I. és III. rendű alperes marasztalásának tőkeösszegét 12.303.667 (tizenkétfélmillió-háromszázharmincezer- hatszázhatvanhét) Ft-ra felemeli. A felpereseknek az állam javára szakértői díj megfizetésére való kötelezését mellőzi, az I. és a III. rendű alperesek által az államnak fizetendő eljárási illeték összegét 738.200 (hétyszázharmincnyolcezer-kétszáz) Ft-ra, az állam által előlegezett költség összegét 504.570 (ötszáznégyezer-ötszázhetven) Ft-ra felemeli. Az állam illeték viselésére kötelező rendelkezését mellőzi. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az I. és III. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül a felpereseknek egyetemlegesen 200.000 (kétszázezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

A III. rendű alperes köteles megfizetni a felpereseknek egyetemlegesen 15 napon belül 125.000 (százhuszonötezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg a II. rendű alperesnek egyetemlegesen 15 nap alatt 125.000 (százhuszonötezer) Ft + Áfa fellebbezési eljárási költséget.

A III. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 502.100 (ötszázkétezer-egyszáz) Ft, a felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt 482.200 (négy száznyolcvankétezer-kétszáz) Ft, összesen 984.300 (kilenc száznyolcvannégyezer-háromszáz) Ft fellebbezési illetékből az I. rendű alperes 241.100 (kétszáznegyvenegyezer-egyszáz) Ft-ot, a III. rendű alperes 743.200 (hétszáznegyvenháromezer-kétszáz) Ft-ot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. és III. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 15 nap alatt 6.276.706 forintot, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította. A felperesek részleges költségmentessége folytán le nem rótt illeték viseléséről akként rendelkezett, hogy az I. és III. rendű alperesek egyetemlegesen 376.600 forintot kötelesek megfizetni az államnak, míg 361.000 forint illeték az állam terhén marad. Az előlegezett szakértői díjból a felperesek 247.240 forintot, az I. és III. rendű alperesek pedig 257.331 forintot kötelesek megfizetni a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felszólításra.

A felpereseket a II. rendű alperes javára 250.000 forint perköltségben marasztalta.

Az elsőfokú bíróság által a perben beszerzett bizonyítékok alapján megállapított tényállás szerint 2006-ban I. I., aki az ... Kft. ügyvezetője volt, az E-i... és ... hrsz.-ú ingatlanok együttes telekalakítására és a területre családi házas lakópark építésére vállalkozott. A hrsz.-ú ingatlanon egy vegyes falazatú, rossz állapotú lakóépület állt. A telekalakítás és megosztás eredményeként alakultak ki a .../1., a .../2.,/3., .../4. és a hrsz.-ú ingatlanok. 2006. december 1-jén az ... Kft. (az I. rendű alperes akkori neve) bontási és építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő a II. rendű alperes építésügyi hatóságánál. A bontási és építési terveket a III. rendű alperes készítette, aki a munkák felelős műszaki vezetője is volt. 2007. január 8-án a II. rendű alperes építésügyi hatósága 294/2007. számon adott ki bontási és építési engedélyt a 661/1. hrsz.-ú ingatlanra. Az építési engedély feljogosította az I. rendű alperest a meglévő családi ház bontására, új családi ház, gépkocsi tároló és utcai

kerítés építésére. 2007. február 15-én kezdte meg a kivitelező a munkát, bejelentése szerint a munkák felelős műszaki vezetője a III. rendű alperes. 2007. május 5-én kezdődtek a bontási munkák. A 661/3. hrsz.-ú és a 659/7. hrsz.-ú ingatlanok határán az I. rendű alperes egy 10x3 méteres, kb. 3-4 méter mély munkagödört létesített, és ebbe a munkagödörbe temette a bontási munkák során keletkezett hulladékot, így a falazatot, cserepet, vezetékeket, építőanyagokat, valamint a lakóépületben volt bútorokat, gáztűzhelyet, egyéb ingóságokat. A faszerkezet zömét és a cserepeket kiválogatták és azt helyi lakosok elhordták. Az így megtöltött gödörre tömörítés nélkül 60-70 cm termőföldet fektetett. 2007. július 20-án a III. rendű alperes mint felelős műszaki vezető nyilatkozott az építésügyi hatóság felé, hogy az E. .../3. hrsz.-ú ingatlanon az építési engedélynek, tervdokumentációnak megfelelő, a szakmai szabályok megtartásával az építési munkák elkészültek. A III. rendű alperes 2007 októberéig látta el a felelős műszaki vezetői tevékenységet az I. rendű alperes által folytatott építkezés kapcsán. A II. rendű alperes a 2007. július 20-i bejelentés után 2007. augusztus 28-án és október 13-án helyszíni szemlét tartott, majd 2007. november 20-án adta ki a 661/3. hrsz.-ú ingatlanra vonatkozó 7754-9/2007. szám alatti használatbavételi engedélyt.

2007. december 12-én a felperesek adásvételi szerződést kötöttek az I. rendű alperessel, amely alapján megvásárolták a 661/3. hrsz.-ú ingatlan 1 részét. A másik 1 rész tulajdonosával használati szerződést kötöttek, amelyben az ingatlan osztott használatáról döntöttek, ami alapján a közös tulajdonú ingatlan bal oldali telekrésze a felperesek kizárólagos használatába került.

A 2008. március 13-i adásvételi szerződéssel a felperesek és az V-XXII. rendű alperesek tulajdonába került a 659/7. hrsz.-ú magánút megnevezésű 615 m² térmértékű ingatlan. A felperesek tulajdoni hányada ezen ingatlan vonatkozásában személyenként 1/22-ed rész.

2008. június 18-án a 659/7. hrsz.-ú magánút, valamint a 661/3. hrsz.-ú ingatlannak a felperesek kizárólagos használatába tartozó telekrészen álló kerítés, a lakásba vezető járda alatt a talaj megsüllyedt 10 méter hosszban, és 5 méter szélességében. Ez a talajsüllyedés a felperesi ingatlanban a járda és a gépkocsi bejáró megrepedését, a kaput tartó betonoszlopok megdőlését és a kerítés aljzatának kettényílását eredményezte. A felperesek a hibát 2008. július 2-án kelt levelükben írásban közölték az I. rendű alperessel, aki a kerítésjavítást vállalta, egyebekben a felperesi igényeket elutasította.

... Megyei Jogú Város jegyzője és a fellebbezés folytán eljáró F. M. Közigazgatási Hivatal jogerős határozatában 2010-ben kötelezte az I. rendű alperest a perbeli ingatlanokon a bontási-építési hulladék teljes kitermelésére és elszállítására. Az I. rendű alperes a jogerős közigazgatási határozatot keresettel támadta, keresetét a bíróság jogerősen elutasította. Az I. rendű alperes mindezek ellenére a határozatban foglaltaknak nem tett eleget.

2012. június 5-én a cégbíróság az I. rendű alperest megszüntnek nyilvánította, törlése a cégnyilvántartásból mind a mai napig nem történt meg.

Az I. rendű alperes által létesített gödör és az oda elhelyezett hulladékok

eltávolítása, a gödör feltárása, kiürítése és tisztítása, a hulladék elszállítása, ártalmatlanítása, az ehhez kapcsolódóan szükségessé váló talajcsere, a gödör feltöltése és tömörítése, mindezekhez kapcsolódóan a felperesi kerítés bontása és újraépítése, a bejárat kapu, a gépkocsi bejáró és a kapubejáró megfelelő javítása, valamint a személygépkocsi bejáró betonozása, ezek elbontása és újrakészítése, a 659/7. hrsz.-ú magánút vonatkozásában 6.623.035 forint, a 661/3. hrsz.-ú a felperesek kizárólagos használatába tartozó telekrész vonatkozásában pedig 5.680.633 forintot tesz ki.

Ilyen előzmények után a felperesek végleges keresetükben az I., II. és III. rendű alperesek egyetemleges marasztalását kérték 12.303.667 forintban, míg a IV-XXII. rendű alpereseket annak tűrésére kérték kötelezni, hogy a közös tulajdonba tartozó út helyreállítása megtörténjen. Kereseti kérelmükben hivatkoztak arra, hogy az I. rendű alperes hibás kivitelezésével 12.303.667 forint kárt okozott számukra, erre tekintettel a Ptk. 310. §-ára alapítottnan kérték az I. rendű alperes marasztalását.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége a felperesek állítása szerint a Ptk. 349. §-a és 339. § (1) bekezdése alapján áll fenn. Ebben a körben hivatkoztak arra, hogy szakszerűtlen volt a II. rendű alperes építésiügyi hatósága által kiadott bontási engedély, mert a hulladékkezelés követelményeit az engedély nem tartalmazta. Mindezekon túl a II. rendű alperes elmulasztotta a bontás és a hulladékkezelés ellenőrzését, mert helyszíni szemléket nem tartott. Nem vonta be az eljárásba a környezetvédelmi felügyelőséget, nem szerzett be szakhatósági állásfoglalást, ezek pedig olyan mulasztások, amelyek a kár bekövetkeztében közrehatottak. Mulasztott azzal is a II. rendű alperes - a felperesi álláspont szerint - hogy az építési napló vezetését és bemutatását nem követelte meg a kivitelezőtől.

A III. rendű alperes kártérítési felelősségét a felperesek szerint a Ptk. 339. § (1) és 350. § (1) bekezdése alapozza meg. Nem volt az vitatott, hogy a III. rendű alperes, mint felelős műszaki vezető látta a gödörbe temetett hulladékot, mégis kiadta a szakmai megfelelést igazoló nyilatkozatot. A III. rendű alperes kötelezettsége lett volna az építési napló vezetése, amit azonban elmulasztott. Nem töltötte ki a hulladéknaplólapot, valamint mulasztás terheli az ellenőrzés körében, a hulladék munkaterületről történő elszállításáról ugyanis nem bizonyosodott meg. Mindezek alapján kérték a III. rendű alperes egyetemleges marasztalását a keresetösszegezésében.

Az I., II. és III. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

A IV-XXII. rendű alperesek érdemi ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy csupán a közös tulajdonú út alatt létesített gödröt, a felperesek kerítésének tönkremenetelét pedig az okozta, hogy a kerítésüket átépítették. Így az I. rendű alperes hibás teljesítése szóba sem jöhet. Állította, hogy csak a vályogfalazatot temették be a gödörbe, ami gyakorlatilag egy természetes mélyedés volt, egyéb, természetkárosító anyag oda nem került.

A II. rendű alperes a kereset vele szembeni elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy a kár oka az I. rendű alperes hibás kivitelezése, ami viszont nem áll okozati

összefüggésben az építésügyi hatóság tevékenységével. Az építésügyi hatóság képviselője folyamatosan nem lehet jelen az engedélyezett munka végzésekor. Állította, hogy a környezetvédelmi hatósági eljárás hiánya és a kár között okozati összefüggés nincs. A hulladékgazdálkodási jegyzőkönyv elmaradása a kivitelező terhére esik, mint ahogy az is, ha az abban rögzített adatok a valóságnak esetleg nem felelnek meg. Kifogásolta, hogy a felperesek kárenyhítési kötelezettségüket is elmulasztották.

A III. rendű alperes állította, hogy a bontásnál nem volt felelős műszaki vezető, az építkezéseknél is csak 2007 októberéig látta el ezt a feladatot. Mindezek mellett felhívta az I. rendű alperes figyelmét, hogy a gödörbe nem lehet ytongot, illetve nejlon anyagot betenni, legfeljebb vályog kerülhet a gödörbe. Ezzel kapcsolatosan az I. rendű alperes megnyugtatta, hogy a hulladék elszállításáról megfelelően intézkedett. Mindezek alapján kérte a kereset vele szembeni elutasítását.

Az elsőfokú bíróság a keresetet az I. és III. rendű alperessel szemben találta részben alaposnak, míg egyebekben azt elutasította.

Mindenek előtt vizsgálta a Ptk. 339. § (1) bekezdés, 355. § (1), (2) és (4) bekezdésben foglalt feltételek fennállását. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján így K. L., K. E., I. T., Cs. Gy. és Cs. Gy. né tanúk vallomása alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes a bontásból származó és a háztartási hulladékot a gödörbe temette, ami a magánút és a felperesi ingatlan alatt fekszik. Ezt a tanúk által előadott tényt erősíti meg a B. Kft. szakvéleménye, valamint az ELTE Geofizikai Tanszékének szakmai jelentése. De igazolja ezt a tényt az ISZKI szakvéleménye és B. I. perszakértő véleménye is. Az utóbbi két szakvéleményből megállapítható az is, hogy a süllyedés oka a szakmai szabályoknak nem megfelelő talajtömörítés, illetve a nem tömöríthető anyagok talajba kerülése. B. I. perszakértő véleményében kimunkálta a javításhoz szükséges költségeket, amelyeket 2012-es árszinten a 659/7. hrsz.-ú út vonatkozásában bruttó 6.623.035 forintban, a 661/3. hrsz.-ú terep vonatkozásában bruttó 5.680.633 forintban jelölt meg.

Ezt a perben beszerzett szakvéleményt kizárólag a II. rendű alperes vitatta, az I. és a III. rendű alperesek felhívás és a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés ellenére határidőben a szakvéleménnyel kapcsolatosan észrevételeket nem terjesztettek elő. A III. rendű alperes a határidő lejárta után nyilatkozott a vonatkozásban, hogy a II. rendű alperes szakvéleményre tett kifogásaiban foglaltakhoz csatlakozik, ez a nyilatkozata azonban a Pp. 142. § (6) bekezdésének a rendelkezése folytán már nem volt figyelembe vehető.

Az egyes alperesek felelősségét illetően az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes vonatkozásában megállapította, miszerint az I. rendű alperes nem bizonyította, hogy a felperesi beavatkozás folytán rongálódott meg a felperesek kerítése. Tényként megállapítható volt, hogy a kivitelezés befejezését követő mintegy fél év után süllyedt meg a kerítés, ennek oka pedig nyilvánvalóan az I. rendű alperes hibás kivitelezése volt. Mindezek alapján arra a meggyőződésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes felelőssége a Ptk. 310. §-a alapján fennáll, ezért őt a keresettel részben egyezően marasztalta.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége körében vizsgálat tárgyává tette az 1997.

évi XLVIII. törvény (Étv.) 45. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezéseket. Ezekre is figyelemmel megállapította, hogy a II. rendű alperes 2007. augusztus 28-án és október 18-án tartott helyszíni szemlét. Ez a két helyszíni szemle nem nevezhető rendszeresnek, és az ellenőrzés a törmelék elszállítására ki sem terjedt. A fenti jogszabály alapján azonban nem feladata a II. rendű alperesnek a talajtömörítés vizsgálata, a helyszínen a II. rendű alperes építési hulladékot nem látott, így intézkedés szükségessége nem merült fel. Arra pedig nincs adat, hogy bárki bejelentette volna az építésügyi hatóságnál a szabálytalan hulladékkezelést. A II. rendű alperes építésügyi hatóságának az a feladata, hogy az építési vagy bontási munka az annak folytatására adott engedélynek, és az építésügyi előírásoknak megfelelő elvégzését kontrollálja. Így tehát nem tartozik feladatkörébe az elvégzett munka szakszerűségének a vizsgálata. A rendelkezésre álló adatokból azonban a II. rendű alperes jogellenes eljárása megállapítható volt. A 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 44. § (1) és (2) bekezdése, 45. § (1) bekezdése és a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 8., 9. §-a, 10. § (2) és (3) bekezdése, valamint 12. §-ának a rendelkezésére figyelemmel megállapítható, hogy szükséges lett volna, hogy az építésügyi hatóság bontási hulladék tervlapot küldjön a környezetvédelmi szakhatóságnak a rendelet 10. § (3) bekezdése szerinti hozzájárulás beszerzése végett. A használatba vételi engedélyhez be kellett volna kérnie az építésügyi hatóságnak a bontási nyilvántartó lapot, valamint a hulladékkezelő átvételi igazolását. Ezeket azonban a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a II. rendű alperes elmulasztotta, és ez a mulasztása - figyelemmel az előzőekben hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre - jogellenes. Mindettől függetlenül a II. rendű alperes kártérítési felelőssége azért nem állapítható meg, mert jogellenes mulasztása és a felpereseket ért kár között az okozati összefüggés nem áll fenn. A környezetvédelmi szakhatóság ugyanis okiratok alapján dönt, helyszíni ellenőrzést nem végez. Az esetben, ha az I. rendű alperes még igazolta volna is a hulladék elszállítását, attól még a süllyedést részben okozó talajtömörítés szakszerűtlensége nem lett volna kiküszöbölhető, illetve a háztartási hulladék is kerülhetett volna a gödörbe. A 164/2003. (X. 18.) Korm. rendelet az I. rendű alperes számára ír elő kötelezést, nem pedig a II. rendű alperes számára. Az építési napló hiánya sem a II. rendű alperes kötelezettségei köré tartozó mulasztás. Nem áll meg az a felperesi hivatkozás sem, hogy a bontási engedély szakszerűtlen lenne, ugyanis a bontási engedély a jogszabályi előírásoknak megfelel. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben a keresetet, mint alaptalant elutasította.

Megállapíthatónak találta azonban a III. rendű alperes kártérítési felelősségét. A III. rendű alperes bár vitatta, de a rendelkezésre álló iratokból megállapítható volt, hogy a bontás során is végzett felelős műszaki vezetői tevékenységet. A bontást és az építést a II. rendű alperes ugyanabban a határozatban engedélyezte, a két munka egy időben folyt, az építési munkák megkezdése előtti adatszolgáltatási bejelentésben a III. rendű alperes szerepel mint felelős műszaki vezető, mindezek mellett a V-i Rendőrkapitányság előtt folyamatban volt büntetőeljárás során a III. rendű alperes tanúvallomása és I. I. vallomása is azt igazolja, hogy a III. rendű alperes volt a bontás vonatkozásában is a felelős műszaki vezető. Ennek folytán pedig azt kellett vizsgálni, hogy a III. rendű alperes az Étv. 40. § (2) bekezdésében,

illetve a perbeli időben hatályban volt 51/2000. FVM- GM- KÖVIM együttes rendelet 2. §-ában foglaltakra figyelemmel a 9. §-ban rögzített kötelezettségeinek eleget tett-e. A peradatokból az volt megállapítható, hogy a III. rendű alperes az előzőekben hivatkozott jogszabályban foglalt kötelezettségeinek maradéktalanul nem tett eleget, és ez vezetett oda, hogy az I. rendű alperes tömörítésre alkalmatlan anyagokat szakszerűtlenül helyezett el az általa létesített munkagödörbe. Tehát a III. rendű alperes szakmai irányításának hiányosságai is közrehatottak a felpereseket ért kár kialakulásában. Azt a III. rendű alperes a perben semmivel nem bizonyította, hogy részéről a hulladékkezeléssel kapcsolatos - és általa állított - felhívás az I. rendű alperes felé ténylegesen megtörtént volna.

Az összecszerűség körében az elsőfokú bíróság elfogadta a perben beszerzett szakvéleményt azzal, hogy a 659/7. hrsz.-ú magánút vonatkozásában a felperesek csak a tulajdoni hányaduk szerinti marasztalásra tarthatnak igényt, ami a felperesek vonatkozásában 2/22-ed rész, ennek megfelelően a szakértő által megállapított helyreállítási költségből 596.073 forintra jogosultak.

Mindezekre figyelemmel az I. és III. rendű alpereseket a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte a felperesek javára 6.276.706 forint megfizetésére.

Alaptalannak találta a IV-XXII. rendű alperesekkel szemben tűrésre kötelezés iránt előterjesztett keresetet, mivel álláspontja szerint sürgősen ezen alperesek tűrésre kötelezése.

Az ítélet elleni fellebbezésükben a felperesek az elsőfokú bíróság ítéletének oly módon történő megváltoztatását kérték, hogy az I., II. és III. rendű alpereseket marasztalja egyetemlegesen a másodfokú bíróság 12.303.667 forintban, és ennek megfelelően döntsön a perköltség viseléséről.

A II. rendű alperes felelőssége körében kiemelték, hogy a II. rendű alperes eljárása nem felelt meg az Étv. 46. §-ának, tehát nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem győződött meg az építési napló vezetéséről és az Étv. 45. § (1) és (3) bekezdése szerinti rendszeres ellenőrzési kötelezettségének sem tett eleget, így nem észlelhette, hogy engedély nélkül létesített gödört az I. rendű alperes és hogy ebbe a gödörbe deponálta a hulladékot. Amennyiben a II. rendű alperes építésügyi hatósága rendszeres ellenőrzési kötelezettségét megtartva jár el, úgy a több hétig is nyitva álló gödörben, illetve az oda deponált hulladékot észlelhette volna, és a szükséges intézkedéseket megtehetette volna.

Mindezeket túl az Étv. 45. § (2) bekezdését is sérti a II. rendű alperes eljárása, ugyanis az általa kiadott bontási és építési engedélyben gödör nem szerepel, tehát a kivitelezés az engedélynek nem felelt meg, így azt meg kellett volna akadályoznia a II. rendű alperesnek, a kár bekövetkezése ezzel elkerülhető lett volna. A II. rendű alperes mulasztását megállapítja a K.-d.i Államigazgatási Hivatal is a 03/134-21/2009. szám alatti határozatában. Rögzítésre kerül az a határozatban, hogy a Ket. 44. § (1) bekezdése vonatkozásában mulasztott a II. rendű alperes. Sérelmezték a felperesek a II. rendű alperessel szemben a kereset elutasítását azért is, mert bár az elsőfokú bíróság is megállapítja a II. rendű alperes jogellenes eljárását, de

tévesen jut arra a következtetésre, hogy ezen jogellenes eljárás ne lenne okozati összefüggésben a felpereseket ért kárral. Az esetben ugyanis, hogy ha a II. rendű alperes a jogszabályok megtartásával jár el, az I. rendű alperes hibás teljesítése kiküszöbölhető lett volna. Az Igazságügyi Szakértői Intézet véleménye is a II. rendű alperes mulasztását igazolja. A felperesek az építésügyi hatósági eljárás során nem voltak építtetők, így lehetőségük sem volt olyan eljárási jogok, illetve jogorvoslati eszközök igénybevételére, ami megakadályozhatta, vagy kiküszöbölhette volna az őket ért kárt. Mindezek alapján tehát az I., II. és III. rendű alperesek együttes károkozása fennáll, így a II. rendű alperes kártérítési felelősségének a megállapítása a felperesek álláspontja szerint nem mellőzhető. Tekintettel arra, hogy a gödröt csak egy munkafolyamatban lehet helyreállítani, ezért a teljes helyreállítási költségben kérték az I., II. és III. rendű alperesek egyetemleges marasztalását.

Az ítélet ellen a III. rendű alperes is fellebbezéssel élt, az elsőfokú bíróság ítéletének akkénti megváltoztatását kérte, hogy a másodfokú bíróság vele szemben a keresetet teljes egészében utasítsa el. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során tett előadását, hogy a bontás vonatkozásában nem volt felelős műszaki vezető, így az elsőfokú bíróság által hivatkozott jogszabályi kötelezettségek sem terhelték. A terveket, a bontási hulladék tervlapot az O.-P. Kft. készítette, a III. rendű alperes magánszemélyként ebben a körben nem járt el. Maga a bontási és építési engedély a .../1. hrsz.-ú ingatlanra vonatkozik és nem pedig a felperesi ingatlanra. Mindezekon túl az I. rendű alperes mint kivitelező a III. rendű alperest felelős műszaki vezetőként be sem jelentette, az I. rendű alperesi bejelentés szerint az O.-P. Kft. lett felelős műszaki vezetőként megjelölve, még akkor is, hogyha ez az 51/2000. (VIII.9.) FVM-GM-KÖViM rendelet 2. § 7. pontját sérti. A III. rendű alperesnek az I. rendű alperes által létesített gödörről és annak kialakításáról tudomása nem volt, a III. rendű alperes ugyanis csak az egyes ingatlanokon folytatott építési munkákat illetően látott el felelős műszaki vezetői tevékenységet, a bontást, az annak során keletkező hulladék deponálását tehát nem kellett figyelemmel kísérnie. Álláspontja szerint mulasztott az elsőfokú bíróság, amikor a felróhatóság arányát nem is tisztázta, azt ugyanis a Ptk. 344. §-a sem zárja ki.

A felperesek és a III. rendű alperes egymás fellebbezésével szemben a II. rendű alperes a felperesek fellebbezésével szemben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A felperesek fellebbezése részben alapos, a III. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

Kellő alap nélkül sérelmezik a felperesek a II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést. A felperesek e körben előterjesztett fellebbezési indokaira tekintettel a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a II. rendű alperesnek a perbeli építkezéssel kapcsolatosan kifejtett tevékenysége nem felelt meg az Étv. 45. § (1) és (2) bekezdésében foglalt előírásoknak, elmulasztotta a kivitelezés rendszeres

ellenőrzésével kapcsolatosan az Étv. 45. § (3) bekezdésében megfogalmazott kötelezettségét, valamint eljárása sértette a Ket. 44. § (1) és (2) bekezdését, továbbá 45. § (1) bekezdését, de nem felelt meg a 45/2004. (VII. 26.) BM-KBVM rendelet 8., 9. 10. és 12. §-ában foglalt előírásoknak sem. Az elsőfokú bíróság tehát megállapította, hogy a II. rendű alperes építésügyi hatósága jogellenesen járt el, amikor az előzőekben hivatkozott jogszabályi rendelkezésekben foglaltakat nem tartotta be az építésügyi hatósági eljárás során. Az tehát, hogy a II. rendű alperes eljárása jogellenes volt, az elsőfokú ítéletnek olyan megállapítása, ami a fellebbezési eljárásban már vitatott sem volt, hiszen a II. rendű alperes ezen indoklásbeli megállapítást nem támadta fellebbezéssel. Így tehát ezt követően csak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a II. rendű alperes jogellenes magatartása, és a felpereseket ért kár között az okozati összefüggés fennállta megállapítható-e. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és a perben feltárt adatok alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű alperes jogellenes magatartása a felpereseket ért kár vonatkozásában okozati összefüggés nem áll fenn. Helytálló az azzal kapcsolatos állásfoglalása, hogy a II. rendű alperesnek nem feladata a kivitelezés műszaki megfelelőségének az ellenőrzése. A perben 99. sorszám alatt beszerzett B. I. szakértő véleményének 5.2. pontjában foglaltak szerint pedig a hulladékkal érintett terület süllyedését a szakszerűtlen tömörítés okozza. Ehhez nyilván hozzájárul az is, hogy tömörítésre alkalmatlan anyagokat is az I. rendű alperes az általa létesített gödörbe deponált, de ez a kivitelezés olyan hibája, ami nincs okozati összefüggésbe a II. rendű alperes jogellenes magatartásával, így a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján, de a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján sincs mód kártérítési felelősségének a megállapítására a jogszabályban foglalt feltételek hiányára tekintettel.

Ezért a másodfokú bíróság a II. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést az elsőfokú ítélet helyes indokaira utalással a Pp. 253. § (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

Megalapozottan sérelmezték azonban a felperesek a marasztalás összezszerűségét. Az előzőekben már hivatkozott szakvélemény szerint a felperesek és a IV.-XXII. rendű alperesek közös tulajdonában álló 659/7. hrsz.-ú magánút vonatkozásában a helyreállítási költség 6.623.035 forint. Abban helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy a Ptk. 142. §-a szerinti állagmegóvási és fenntartási munkák költségei a tulajdonostársakat általában a tulajdoni hányadaik arányában terheli, ez azonban nem jelenti azt, hogy a közös tulajdonban okozott kár vonatkozásában minden tulajdonostárs csak a tulajdoni hányada erejéig tarthatna igényt minden esetben megtérítésre. A hivatkozott törvényi rendelkezés arra is feljogosítja a tulajdonostársak bármelyikét, hogy a halasztást nem tűrő munkákat a többi tulajdonostárs előzetes értesítése nélkül a költségek megelőlegezésével elvégezze, illetve elvégeztesse.

A perbeli esetben a beszerzett szakértői vélemények, a lefolytatott szakértői bizonyítás alapján az vitássá nem tehető, hogy a közös tulajdonú út, illetve a felperesi kizárólagos használatba tartozó ingatlanrész alatt egybefüggően elterülő és a felső szint besüllyedését okozó gödör csak egységesen állítható helyre, arra tehát lehetőség nincs, hogy a felperesek csak a saját kizárólagos használatukban

lévő ingatlanrész alatti mélyedést állítsák helyre, ugyanis ezzel nem biztosítható a telekrész biztonságos használata. Éppen így arra sincs műszaki lehetőség, hogy a felperesek a közös tulajdonban lévő útból csupán a tulajdoni hányadukkal arányban álló rész javítását végeztessék el. Mindezekből viszont az következik, hogy a Ptk. 142. §-ának a teherviseléssel kapcsolatos, a tulajdonostársak belső jogviszonyát szabályozó rendelkezésétől különböző kérdés a tulajdonostársak és a károkozó harmadik személy közötti jogviszony. Az I. és a III. rendű alperesek a közös tulajdonban okozott kár okán valamennyi tulajdonostárssal szemben kötelesek helytállni, de a tulajdonostársak bármelyike önállóan is jogosult a károkozó harmadik személlyel szemben az igényt érvényesíteni, méghozzá a bekövetkezett kár teljes mértékéig. A Ptk. 335. § (1) bekezdéséből következik tehát, hogy az egyetemlegesen jogosultak bármelyike követelheti a teljesítést, azaz bármelyik jogosult pert indíthat ennek érdekében. A többszörös perlés megakadályozása érdekében mondja ki a törvény, hogy a kötelezett ilyen esetben a többi jogosult irányában a per jogerős befejezéséig megtagadhatja a teljesítést (335. § (4) bekezdés).

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a marasztalás összezszerűsége körében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az I. és III. rendű alpereseket 12.303.667 forintban marasztalta.

Alaptalan volt a III. rendű alperes fellebbezése.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy a III. rendű alperes a bontási munkák során is felelős műszaki vezetőként járt el. Az I. rendű alperes által 2007. január 12-én tett II. rendű alpereshez címzett adatszolgáltatási bejelentésében ugyanis felelős műszaki vezető nevéként III. rendű alperes nevékerült feltüntetésre, rögzítve a III. rendű alperes névjegyzéki számát is. Az, hogy ezen a bejelentésen szerepel az O.-P. Kft. pecsétje, nem jár azzal a következménnyel, hogy a Kft. lett volna a bejelentett felelős műszaki vezető, éppen a III. rendű alperes által is helyesen hivatkozott 51/2000. (VIII.9.) FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet 2. § 7. pontjában foglaltakra figyelemmel. Tekintettel arra, hogy a II. rendű alperes az adatszolgáltatási bejelentés kapcsán további hiánypótlásra a kivitelezőt nem szólította fel, nyilvánvaló, hogy az építésügyi hatóság is úgy tekintette, hogy a bejelentés szerint a felelős műszaki vezető III. rendű alperes neve, nem pedig az O.-P. Kft.

Nem teszi megalapozatlanná a III. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmet az a hivatkozása, hogy a bontási és építési engedély a 661/1. hrsz.-ú ingatlanra vonatkozott és nem pedig a felperesi ingatlanra. Az, hogy az egyes helyrajzi számok a telekalakítás és telekegyesítés után miként alakulnak, a III. rendű alperes felelősségének elbírálása szempontjából közömbös. Az a fellebbezési eljárásban nem is vitatott tény, hogy az I. rendű alperes részben a felperesek tulajdonába került és abból kizárólagos használatukba tartozó földterület alatt, illetve a közös tulajdonú út alatt létesítette azt a gödröt, amelybe nem tömöríthető hulladékot helyezett, és amelyben magát a föld tömörítését is elmulasztotta. Így az, hogy pontosan a 294/2007. számú építési engedély milyen helyrajzi számú ingatlanra vonatkozott, közömbös. A III. rendű alperes az előzőekben írt fellebbezési hivatkozására is figyelemmel nem teheti alappal vitássá, hogy az Étv. 40. § (2)

bekezdésében, továbbá a perbeli időben hatályban volt 51/2000. FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet 8. § (1) bekezdésében, 9. § c) pontjában és 13. §-ában foglalt kötelezettségeinek nem tett eleget. A III. rendű alperes mindenek előtt nem vezetett építési naplót. Ennek folytán - figyelemmel az 51/2000. (VIII.9.) FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet 2. számú mellékletének III. pontjában foglaltakra nem került rögzítésre a keletkező hulladékok mennyisége, fajtája, tárolásának és kezelésének a módja. Nem volt mód annak ellenőrzésére, hogy az esetlegesen e címen bejegyzett adatok a valóságnak megfelelnek-e, illetve a szükséges dokumentumok beszerzése az I. rendű alperesi kivitelező részéről megtörtént-e vagy sem. Elmulasztotta azon dokumentumok építési naplóhoz csatolását és annak rendelkezésre bocsátását az I. rendű alperestől, amiből megállapítható lenne a bontásból származó hulladékok, illetve az azok gyűjtését, kezelését és ártalmatlanítását igazoló tevékenység megtörténte.

Mindezekre figyelemmel helytállóan foglalt állást a III. rendű alperes kártérítési felelősségét illetően az elsőfokú bíróság, ezért a másodfokú bírósát ítéletét e körben a Pp. 253. § (4) bekezdése alapján, annak helyes indokaira is utalással, helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a pervesztesség-pernyertesség megváltozott arányára tekintettel rendelkezett az elsőfokú és fellebbezési eljárásban felmerülő költségek viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése és 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, míg a le nem rótt illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. tv. 74.§ (3) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM. sz. rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2013. november 29.

Dr. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Sándor Ottó s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő